

Mýty a účelové nepravdy o fungování OSA

pokračování č. 3

Nedávno jsem si přečetl záznam z rozpravy při projednávání novely autorského zákona v Senátu dne 22. března 2013. Rozprava byla bohatá na příspěvky senátorů, nicméně zejména výroky pana senátora Drymla ve mně zanechaly určitou pachuč absolutní absence povědomí o OSA a kolektivní správě jako takové.

Pan senátor ve svém plamenném projevu věnoval rozsáhlou pasáž hospodaření OSA, netransparentnosti tohoto sdružení a hořekoval nad nemorálním chováním OSA, když chce vybírat poplatky za rozhlasové a televizní přístroje umístěné na pokojích lázeňských zařízení. Pozastavoval se nad tím, že OSA vybírá bezmála miliardu korun, takže se jeho slovy „nejedná o žádné drobné“, a to vše bez dohledu a kontroly ze strany státu. On osobně by uvítal, kdyby takový výběr prováděl stát a nikoliv OSA a další, v jeho terminologii, občanská sdružení. Ve svém projevu napadá občanská sdružení (cituji) „nemající povinnost zveřejňovat své hospodářské výsledky, dokonce vedou i velmi neprůhledná účetnictví“. Nicméně pokračuje tím, že v roce 2008 po vyplacení odměn autorům, zůstalo OSA zhruba čtvrt miliardy korun a klade rétorickou otázku na ministerstvo kultury, jak je možné, že je taková částka bez dozoru? „Co dělá ministerstvo kultury, které ze zákona by mělo toto kontrolovat?“

Vzhledem k tomu, že se jednalo o zcela nepravdivé informace hraničící až s pomluvou, považuji za důležité na tyto nepravdy reagovat a výrazně se proti nim ohradit.

Předně je potřeba uvést na pravou míru, co je OSA. OSA není úřad žijící z kapes daňových poplatníků. OSA je zájmovým sdružením drobných živnostníků – skladatelů a textařů, které si

sami založili již v roce 1919 a sami se bezprostředně podílí na jeho řízení. Činnost OSA si plně hradí samotní autoři, aby měli klid na svoji tvorbu a administrativu spojenou s licencováním užití jejich skladeb přenechali na zaměstnancích OSA. Tvorba těchto autorů je masivně využívána v podnikání dalších osob za účelem dosažení zisku. Jakým způsobem by tedy bylo ospravedlnitelné, aby honoráře skladatelů a textařů vybíral stát a tito autoři byli odkázáni na stát? To bychom se vrátili do roku 1948 a mohli bychom veškerý průmysl a živnosti opět znárodnit. Málokdo si chce připustit, že tendence omezovat práva autorů nejsou ničím jiným, než snahou zvýhodňovat určitou skupinu podnikatelů a živnostníků na úkor jiných živnostníků, kterými jsou v daném případě autoři.

Pan senátor uvádí, že hlavním cílem občanských sdružení jako je OSA je zisk. Toto je nepravdivé tvrzení. Kolektivní správa je ze zákona nezisková. Minimálně v případě OSA platí, že každá inkasovaná jedna koruna od (například) provozovatele restaurace či hotelu nebo rozhlasového či televizního vysílatele je autorským honorářem konkrétního skladatele či textaře, ať už českého nebo zahraničního. OSA vybrané autorské odměny rozděljuje podle playlistů (seznamů skladeb) od jednotlivých rozhlasových a televizních stanic, organizátorů koncertů nebo prodejců hudebních titulů.

// OSA není úřad žijící z kapes daňových poplatníků. OSA je zájmovým sdružením drobných živnostníků – skladatelů a textařů, které si sami založili již v roce 1919 a sami se bezprostředně podílí na jeho řízení.

Dále ze strany pana senátora padlo, že Česká republika se stává bohatým Klondikem, kde občanská sdružení jako OSA dolují zlaté nugety. Rozhodně lze souhlasit se slovy pana senátora, že Česká republika je bohatým Klondikem. Ale je jím již od roku 1990, ale rozhodně se na tomto negativním stigmatu České republiky nepodíleli a ani nepodílejí kolektivní správci. Pokud něco udělalo z České republiky bohatý Klondike, pak to byla divoká privatizace v 90. letech a neprůhledné státní zakázky.

Pokud své tvrzení o velmi neprůhledném účetnictví a nepovinnosti zveřejňovat své hospodářské výsledky pan senátor adresoval OSA, pak mohu uvést následující. OSA je každoročně podrobován řádnému účetnímu auditu a pravidelně zveřejňuje své hospodářské výsledky na svých internetových stránkách www.osa.cz, v sekci „tiskové centrum“ – „hospodaření OSA“. Zde každý návštěvník stránek kromě ročenky za několik let zpátky, nalezne i zprávu auditora a další podrobné informace o hospodaření OSA. Navíc, v roce 2011 byl OSA podroben hloubkovému auditu ze strany mezinárodní organizace CISAC, která mimo jiných sdružuje hudební kolektivní správce z celého světa. V rámci tohoto auditu se prověřuje transparentnost kolektivních správců a rovný přístup ke všem zastupovaným, a to bez rozdílu, zda se jedná o zastupované či členy, nebo zda se jedná o české či zahraniční autory. Ve všech posuzovaných bodech OSA obstál zcela bez výhrad.

Pokud jde o tvrzení, že OSA v roce 2008 po odečtení nákladů a vyplacení honorářů autorům zůstalo bezmála čtvrt miliardy korun,

pak se nejedná o žádný zisk organizace. Jde o to, že podklady, tj. seznamy skladeb od rozhlasových a televizních vysílatelů a organizátorů koncertů, chodí s časovým zpožděním. Zejména rozhlasová a televizní vysílatelé často dodávají tyto podklady až se čtvrtročním zpožděním. V daném případě tedy šlo o částku, která byla rozúčtována autorům v následujícím roce, a to nejpozději do měsíce června.

Na supliku, že se „vše děje bez dohledu a kontroly ze strany státu“ snad reagovat netřeba. Pan senátor si nakonec vzpomněl, že tato pravomoc je v gesci ministerstva kultury, čili v gesci státu.

A hořekování nad nemorálním chováním OSA, že chce vybírat poplatky za televizní a rozhlasové přijímače na lázeňských pokojích? Těžko říci, zda šlo o ryzí snahu o výklad autorského zákona nebo se zkrátka tato povinnost panu senátorovi nelíbí z titulu, že sedí v dozorčí radě lázní Libverda.

Hodně slunečních paprsků do jarních dnů přeje

Roman Strejček
předseda představenstva

// OSA je každoročně podrobován řádnému účetnímu auditu a pravidelně zveřejňuje své hospodářské výsledky na svých internetových stránkách www.osa.cz, v sekci „tiskové centrum“ – „hospodaření OSA“. Zde každý návštěvník stránek kromě ročenky za několik let zpátky, nalezne i zprávu auditora a další podrobné informace o hospodaření OSA.